

simbolizirana pretresljiva tragika suženjstva: plamen in bič, škrtanje zob, jok, obup, gnev, ljubezen, sovraštvo, usmiljenje, nasilje, kletev, molitev, tajočnost goščave, umorstvo, strahovi, grobovi, brlogi, zverine. Glavna zamisel drame je obupna, a trda borba človeka proti Zlobi, pravice proti nasilju ter iskanje resnice, živo prikazana trda borba neoboroženih in slabotnih proti oboroženim in nasilnim. Izviren simbol jadrnega naroda, ki potrebuje utehe in ljubezni, katerega treba prikovati na rodno grudo, pojekleniti mu voljo ter ukrepiti in poglobiti znanja. V knjigi je tragično izražena strahota suženjstva, tega največjega zla na svetu. Dejanje je skozi in skozi skrajno napeto, kar čitatelja vzge in priklene nase. Zato bo prodira knjiga v najširše sloje in srca našega naroda.

—k **»Zbori«**. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Izdaja, zalaga in litografira pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Celoletna naročnina za Jugoslavijo Din 20, za Italijo 10 Lir, za Ameriko 1 dolar. Prvi dve številki ste izšli. Delavno pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« namerava z izdajo »Zborov« nuditi pevskim društvom nove, še ne objavljene pesmi za moški, ženski in mešani zbor a capella, težke in lahke, da bo vsakdo za svoje koncertne priredbe kaj primernega dobil. Ker je naročnina zelo nizka, upamo, da ne bo nobenega zbora v Jugoslaviji, ki se ne bi naročil na »Zbore«. O izdaji še izpregovorimo.

—k **Henrik Sienkiewicz: »U pustini i prašumi«**. Preveo Julije Benešić. Izdavač: Knjigara Z. i. V. Vasića, Zagreb, Akademski trg 8. Cena 50 Din, na najfinijem papiru u elegantnom uvezu Din 65.

Posebno za našo mladino, ki se uči srbohrvaščine, je ta knjiga zelo priročno, ročljiva in se z njo lahko priuči igraje jezika, pri tem pa ima še prav prijetno zabavo. Vsebinska pripovedke je zgodovina dvoje otrok, ki sta bila ugrabljena in odvedena na Gornji Nil, k velikemu muslimanskemu proroku. Otroka sta prepotovala z velikimi napori in mukami pot od Port Saida do Mombasse, ne daleč od Zanzibara, sta se srečno otesla in prestala vse zapreke in se vrnila domov. Pisateljeva fantazija triumfira tudi v tem delu, kakor v Sienkiewiczovih romanih sploh. Opisuje grozote in lepote zemlje in ljudi. Knjigarna ima v pripravi še sledeča dela za izpopolnitev ilustrovane mladinske literature: Bulwer: Poslednji dani Pompeja... Malot: Bez porodice (Sans famille). Hauff: Priče (Seik Ali-ban, Karavana, Krčma u Spesartu). Bridges: Inkino blago (The Hidden City). Scott, Walter: Quentin Durward. Mark Twain: Doživljaji Tome Savvera. De Foe: Robinson. Slavenske mitološke priče. Cooper J. P.: Poslednji Mohikanec. Grčke i rimske mitološke priče. Sven Hedin: Kroz Tibet. Scott, Walter: Talisman. Servantes: Don Quixotte. Verne J.: Djeca kapetana Granta I. Cook: Put oko svijeta. Verne J.: Djeca kapetana Granta II. — Izšla so pa že sledeča dela: Sienkiewicz Henryk: Kroz pustinju i prašumu. (U žarkoj Africi) preveo Dr. Julije Benešić. Din 50, vezan Din 65. Verne Jules: Carev glasnik od Moskve do Irkutska, dio I. preveo prof. Julije Adamović. Din 50, vezan Din 65. Verne Jules: Carev glasnik, dio II., preveo prof. Julije Adamović. Din 50, uvezan Din 65. Wallace Lewis: Ben Hur, preveo Iso Velikanović. Din 50, vezan Din 65. Wallace Lewis: Ben Hur, preveo Iso Velikanović. Din 50, vezan Din 65.

—k **V založbi knjigarne Ign. Kleinmayer & Fed. Bamberg, d. z o. z. v Ljubljani** je pravkar izšla sledeča važna knjiga: »Obrtno knjigovodstvo« za umetno, stavbno in strojno ključavničarstvo in za železolitivstvo. Knjigo je s sodelovanjem veleindustrijalca Avgusta Žabkarja spisal profesor Henrik Podkrajšek. Izvod stane Din 62.

Med kovinskimi obrti je danes zlasti ključavničarstvo tako razvito, da je bilo treba za knjigovodstvo te stroke na vsak način posebne knjige, ki ji je dal veleindustrijalec Avgust Žabkar s svojim strokovno brezhibno podlago. Teoretik in praktik sta pri zbiranju materiala in pri ustvarjanju zgledov in nalog mislila na potrebe našega malega obrtnika, poleg tega pa tudi na vse, kar je treba upoštevati pri knjigovodstvu za srednje obrate te vrste. V knjigi so zgledi za enostavno in za tabelarno knjigovodstvo, za male obrtnike z enim, odnosno s dvema in več pomočniki, potem pa tudi zgledi in naloge za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo in za železolitivstvo. Pri vsakem zgledu in pri vsaki

nalogi je najti v knjigi tudi vse podatke, ki jih mora dober obrtnik poznati pri določevanju procentov za upravne stroške in za dobiček. Pri zgledih so na podlagi teh podatkov procenti za upravne stroške že izračunani, pri nalogah pa dobi knjigovodja potrebne podatke, da izračuna procenete sam. Tudi ni v knjigi nobenega naročila, ki bi zanje ne bile navedene porabljene pisovine in pomočne tvarine.

Lepo opremljena knjiga je velika pridobitev za naše obrtne šole. Brez nje naj bi ne bil noben učenec in noben absolvent višje strojne in strojne delovodske šole na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Po njej naj bi segli zavedni mojstri in ukaželjni pomočniki, z njo naj bi razpolagala vsaka šolska knjižnica. Imeti bi jo morali tudi učenci obrtnih nadaljevalnih šol, osnovnošolski učitelji pa vsi od kraja. Šele ko se bodo poglobili v materijo, ki jo podaja ta knjiga, bodo izprevideli, kako vestne priprave je treba za pouk v knjigovodstvu na obrtnih nadaljevalnih šolah in kako brezuspešno je tisto poučevanje brez knjige, ki učenca odtušuje predmetu.

—k **Damir Feigel: »Domače živali«**. Splošna knjižnica zvezek 37. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 72. Cena broš. Din 10, vez. Din 15.

Rado Murnik — Fran Mikčinski (ali Fridolin Žolna) — Damir Feigel: to je triperesna deteljica naših priznanih slovenskih humoristov. Spisi vseh treh pisateljev so v našem narodu kaj priljubljeni: vsi se odlikujejo z lepim, čistim, gladkim jezikom in z zdravim pristnim humorjem. Posebne vrste humorističen spis je zadnja Feiglova knjiga »Domače živali«, ki je pravkar izšla kot 37. zvezek »Splošne knjižnice«. V obliki prirodnoznanstvene knjige opisuje naš goriški rojak Damir Feigel v tej knjigi domače živali na posebno šaljiv in šegav način. Vsled duhovitih besednih iger in vsled presemetljivih zvez resnega s šaljivim, ne pride bralec iz smeha. S skromnimi sredstvi, opisujoč domače živali, brez pretirane drastike in neokusnih burk, zabava ta knjiga od početka do konca. Kdor ima zdrav humor in bere rad gladko slovensko besedo, ta naj seže po tej knjižici — cena je izredno nizka: 10 Din broš., 15 Din vez.; nikomur ne bo žal, da je to storil. Večkrat bo potem še rad zopet vzel knjigo v roke in jo zopet in zopet prebiral; vsakokrat mu bo nudila neskaljen užitek.

Naša gospodarska organizacija.

—g **Učiteljska društva Mariborske oblasti** opozarjamo na občni zbor »Učiteljskega doma«, ki se vrši na praznik 25. marca 1925. ob 10. uri v deški meščanski šoli v Mariboru. Zastopstvo učiteljskih društev pri tem obč. zboru ni velike važnosti samo za lepo se razvijajoči UD, ampak tudi radi tega, ker se bode po obč. zboru razpravljalo o ukrepih, katere mora podvzeti učiteljsvo že v najbližji bodočnosti v podporo našemu naraščanju.

—g **Učiteljski dom v Mariboru. Članarina in darila:** Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah 50 Din; učit. društvo za marenberški okraj 350 Din; učiteljsvo v Petrovčah 30 Din; učiteljsvo deške osnovne šole IV. v Mariboru 100 Din; Mikuš Karolina, učiteljica v Mariboru 20 Din; učiteljsvo v Izakovcih (Prekm.) 40 Din; učiteljsvo v Grižah (Voglar Alojzij, Runove Ivana, Razpotnik Fran, Kraševac Danica, Škerjanc Metod) 50 Din; učiteljsvo v Selnici ob Dravi (Majcen A., Črtno J., Konečnik Fr., Macarol P., Žohar H., Kotnik Ida) 60 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! **M. Kožuh**, blagajnik.

— **Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta** je vplačalo učno osobje I. dekleške osnovne in meščanske šole v Ljubljani po strokovni učiteljici Mariji Sodnikovi 140 Din letnine in sicer po 10 Din: a) učiteljice osnovne šole: Blagajne Matilda, Dostal-Lunder Avgusta, Franke Helena, Likozar Ana, Lunder Frančiška, Mazi Olga, Piller Ivana, Trampuš Mara in b) učiteljice meščanske šole: Mehle Marija, Palme Marija, Saršon-Spetzler Frida, Sodnik Marija, Trdina Jožica in Waschte-Burgerlika. Za Ganglov kamen je darovalo »Učiteljsko društvo za kranjski šolski srez v Kranju« 200 Din. Prisrčna hvala! Letošnja darila znašajo 3309.50 Din. S tem zneskom je načet četrty tisočak. Po-

trudite se ga kar najpreje dopolniti tem načinom, da zbirate letnino po vzorcu gđ. Marije Sodnikove.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJSKI OKRAJ** je imelo svoj redni občni zbor v soboto, dne 17. januarja 1925 v Konjicah.

Tov. predsednik je uvodoma pozdravil najprisrčnejše navzoče članstvo, ki se je k izrednemu društvenemu slavlju zbralo v najčastnejšem številu, kajti od 58 članov je bilo prisotnih 52. Pozdravil je posebe nove člane tov. Iv. Pavliča, tovarišico Irmo Mežanovo in reaktivirani učiteljici ženskih ročnih del tovarišici Sabino Serajnikovo in Josipino Pauserjevo ter se spominjal pred malo dnevi umrlega tov. nadučitelja v pok. R. Koserja, ki je dolga leta služboval v Vitaju, kjer je deloval najmarljiveje v šoli in izven nje pri narodnih društvih. Bodi mu lahka zemlja, v katero so ga položili dne 8. januarja ob obilni udeležbi učiteljstva, občinstva in šolske mladine. V znak sožalja vstanejo navzoči s svojih sedežev. Iskreno je tov. predsednik pozdravil gospo Schellovo, soprogo tov. obl. inspektorja in srezka šolskega nadzornika tov. M. Lichtenwallnerja in H. Šumerja kot drage nam goste ter ljuba slavljenca g. obl. inspektorja tov. H. Schella in srezkega šolskega nadzornika v pok. R. Jurka.

Zapisnik, dopisi. Zapisnik zadnjega zborovanja in došli dopisi so se vzeli na znanje. Izmed slednjih je omeniti okrožnico »Slomškove zveze«, ki je prišla »tri« mesece prepozno. **Takrat Slomškova zveza ni naša izraza zoper nečuvstva preganjanja učiteljstva po vladni »zakona, reda in pravice«**; sedanja prosvetna uprava popravlja po možnosti le nepostavnosti klerikalnega režima na šolstvu. Za stalnost učiteljstva se pa itak bori UJU že ves čas svojega obstoja in je vzpodbuda Slomškove zveze v tem oziru brezpredmetna.

Poročila društvenih funkcionarjev so se vzela istotako odobruje na znanje.

Volitve niso prinesle nikakšnih sprememb, izvoljen je ves dosedanj odbor.

Članarina v letu 1925. znaša: a) za redne člane 160 Din, b) za učiteljice poročene učiteljice 80 Din, c) za učiteljice ženskih ročnih del 120 Din in d) za upokojenca, ki prejema tudi »Popotnika« 110 Din. V teh zneskih so všeti prispevki v smislu sklepa zadnje pokrajinske skupščine, nadalje članarina za Učiteljski dom v Mariboru in za Jugoslov. Matico, prispevek za rezervni sklad in prispevek za ostale društvene potrebščine.

Vsled pičlo odmerjenega časa se predavanja odlože na prihodnje zborovanje, ki se vrši v marcu v Konjicah.

+ **BELOKRANJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj letni občni zbor dne 14. januarja 1925 v Metliki.

Predsednik pozdravi tov. nadzornika Lukežiča, predavatelja Albina Čebularja, nove člane in ostale tovariše.

Tajnica prečita zapisnik o zadnjem zborovanju. Se odobri.

Poročila. Predsednik se spominja vseh onih, ki so v tem letu zapustili naše društvo, osobito tov. Lovšina, ki je stopil v pokoj. Društvo ga izvoli častnim članom.

Dopis »Slom. zveze«, da protestirajo vsa okrajna društva proti premestitvi stalnega učiteljstva, ni našel odmeva.

»Podpornemu društvu za učiteljski naraščaj« se odpošlje znesek 1000 Din. Za planinsko kočjo na Mirni gori. Planina, daruje društvo 250 Din.

Tajnica poda pregledno letno poročilo o delovanju društva, istotako blagajnik.

Članarina se zviša na 12 Din mesečno, odteguje jo šolski upravitelj.

Volitev. Volitev se izvrši s predlogom. Izvoljeni odbor se konstituira. Predsednik Barle K.; tajnica Završanova; blagajnik Zalar; odborniki in namestniki: Vrezec, Kos, Gruden, Dolinar, Gostiševa in Zornova.

Predavanje. Tovariš Čebular nam je v svojem temeljitem predavanju pokazal najlepšo in najlažjo pot, po kateri pridemo do gotovega in in lepega uspeha v risanju. Da je to možno, smo videli na izdelkih njegove šole. Zanimanje na-

vzočih je bilo dokaz, da stremimo dalje k napredku v risanju. Priznanje, ki ga je dobil, je bilo zasluženo.

Prihodnje zborovanje bo 7. marca v Črnomlju.

+ **KAMNIŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj redni občni zbor v sredo, dne 11. februarja 1925 ob 10. uri v šolskem poslopju v Kamniku. Od 73 članov je bilo navzočih 47.

Otvoritev in poročila. Tovariš predsednik je otvoril občni zbor in pozdravil navzoče, posebej navzočega srezkega poglavarja in predsednika okrajnega šolskega sveta g. dr. Ogrina, novo imenovanega okrajnega šolskega nadzornika g. Matko Kanteta. Zahvalil se je nadalje vsem, ki so mu osebno in pismeno čestitali k odlikovanju. Srezki poglavar g. dr. Ogrin je nato še enkrat čestital obema odlikovancema. V kratkih besedah je povedal, da je to odlikovanje izraz zaslug, ki sta si jih tovariša Petrovec in Toman pridobila na šolskem in kulturnem polju. Šolski nadzornik g. Pretnar se je potem zahvalil za pozdrav. Tudi on je še enkrat čestital odlikovancema in zaključil svoj nagovor: vse za narod, dom in očetnjo! Nato se je oglašil k besedi šolski nadzornik v pokoju gosp. Matko Kante. Povdajal je, da je bil vedno z nami in hoče tudi ostati do zadnjega diha. Tudi on je čestital tovarišema Petrovcu in Tomanu. S tem, da sta bila onadva odlikovana, je bilo odlikovano celokupno učiteljsvo. Želel jima je, da bi še dolgo časa delovala v prid šolstvu in učiteljstvu. Z ozirom na častno odlikovanje, ki sta je prejela tovariša Petrovec in Toman, je pozval nato tovariš Šmajdek učiteljsvo k delu, h kateremu bosta za vzgled tovariša Petrovec in Toman. V ponos sta nam ta dva kulturna delavca, v ponos moramo biti njima tudi mi!

Nato se je prečital in odobril zapisnik zadnjega občnega zbora. Tajniško in blagajniško poročila sta se vzela na znanje. Pregledovalcem računov sta se določila tovariša Stenovec in Majer, ki sta pregledala račune, jih našla v redu in predlagala, da se da tovarišici blagajničarki absolutorij.

Članarina se je določila na letnih 160 Din, upokojenici plačujejo letno 100 Din, učiteljice ženskih ročnih del 120 Din in z učitelji poročene učiteljice pa 90 Din. Članarina se plačuje četrtletno po 40 Din, in sicer 1. marca, 1. maja, 1. septembra in 1. novembra.

Volitev odbora. Na predlog tovariša Šmajdeka se je volil z vzklikom sledeči odbor: Tomo Petrovec, predsednik; Julij Majer, predsednikov namestnik; Gileza Ušeničnik, tajnica; Ela Tavčar, blagajničarka; Anton Arrigler, Zinka Bole, Ante Namut, Viktor Sotenšek, odborniki; Miroslav Praprotnik, Anka de Toni, namestnika.

Služajnosti. Za nagrobni spomenik pokojnemu tovarišu Jordanu se prispeva 500 Din. Tovariš Tiran je stavil sledeči predlog:

Ker nam je Banja Koviljača za zdravljenje nekoliko preveč od rok, smo pa glasom sklepa glavnega odbora UJU v Beogradu z dne 27. decembra 1924 dolžni, da prispevamo za zgradbo tamšnjega Učiteljskega doma po 40 Din, se predlaga:

1. Učiteljsko društvo za kamniški okraj se pozivlja, da se potom poverjeništvu UJU Ljubljana in glavnega odbora UJU v Beogradu pobrigaj za enak prispevek za Učiteljski dom v Kamniški Bistrici. Ko se to izvrši, naj društvo takoj delegira pripravljatni odbor za zgradbo istega.

2. V slučaju, da bi se tej zahtevi ne ugodilo, naj društvo izposluje, da bodi tudi prispevek za Učiteljski dom v Banji Koviljači samo prostovoljen.

Sklep. Sklenilo se je, da se vrši prihodnje zborovanje meseca marca v Radomljah. Nato se je občni zbor zaključil.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

NA OBROKE

Manufakturo in konfekcije etc. obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke le pri trdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

MARIBOR, Tattenbachova ul. 2

Pisarna: Gregorčičeva ul. 1.

Zahtevajte vzorce!